

Književnost.

Slovenska književnost.

Knjige „Družbe sv. Mohorja“ za l. 1900.

Knezoškof lavantinski Anton Martin Slomšek. Spominska knjižica ob stoletnici njegovega rojstva. Spisal dr. A. Medved, c. kr. profesor v Mariboru. Izdala in založila družba sv. Mohorja v Celovcu. 1900. 8°. Str. 192. — Izza časov blagovestnikov svetega Cirila in Metoda

Slomšek a — po ljudskem izgovoru — ali po slovniškem pravilu Slomška — je bil opisal vsestransko že Franc Kosar v posebni nemški knjigi: „Anton Martin Slomšek, Fürst-Bischof von Lavant; dargestellt in seinem Leben und Wirken“, Marburg 1863. 8°. 326 str., in slovensko v „Drobtinica“ l. 1863., a le na kratko, Ivan Macun v „Knjiž. zgod. slov. Štajerja“ (1883) in dr. Karol Glaser v „Zgod. slov. slovstva“ (1896) sta ocenila

Prvič na konju.

Slovinci skozi blizo tisoč let skoraj nismo imeli cerkvenih poglavarjev, kateri bi bili enako skrbeli za verske in za narodne potrebe svojih podložnikov, kakor naš škof Slomšek. Edini ljubljanski knezoškof, znani Tomaž Hren, v začetku XVII. veka, ki je „tubinštvo krotil, slovenstvo častil“, mu je bil podoben.

Šele v XIX. stoletju so zatem nastopili: pisatelj Matevž Ravnikar in rodoljub Jurij Dobrila, tržaška škofa, pa mecen Anton Alojzij Wolf. Njih se častno in zahvalno spominja slovenska zgodovina, ki nam pripoveduje o njihovih delih po raznih večjih in manjših spisih.

posebno njegovo književno delovanje. Fr. Jamšek v „Šolskih drobtinica“ (1887) ga je pokazal kot šolnika; M. Lendovšek v „Zbr. spisih“ I., in J. Marn v „Jezičniku“ XXIV., sta nam podala seznanek njegovih knjig.¹⁾ — A gotovo si je vsak pravi Slovenec in častivec Slomškov želel o tem domačem velikanu tudi celotnega večjega spisa v domačem jeziku. Temu je sedaj ustregel dr. Anton Medved z omenjeno knjigo. Oglejmo si jo malo natančneje ter recimo katero o nji! — Profesor

¹⁾ Razne posamične črtice gl. pri Glaserju 279.